

[H. C. Andersen.]

tages, saa at Skolen altsaa nedlægges. Vi ønsker hele Spørgsmaalet om Navigationsundervisningen taget op til samlet Overvejelse, men som Forholdene er og under Hensyn til det lille Elevantal, det store Underskud og den minimale Betydning, Skolens Bevarelse har for Byen, skal vi ikke modsætte os, at Lovforslaget gennemføres.

H. P. Johansen: Et af de allersidste Lovforslag, Landstinget behandlede i forrige Samling, havde en lignende Karakter som det foreliggende, idet det tog Sigte paa Nedlæggelse af en anden af vore Navigations-skoler, nemlig Navigationsskolen paa Bogø. Allerede da vi behandlede dette Spørgsmaal, blev det antydet, baade i Tinget og i Udvalget, at der var andre Skoler, som kunde vente sig en lignende Skæbne som den, der blev Bogø-Skolen til Del, og saa vidt jeg husker, nævnte man allerede ved den Lejlighed Skolen i Aalborg, fordi denne Navigationsskole paa det Tidspunkt havde et meget lille Antal Elever. Saa vidt jeg erindrer, havde Skolen i Aalborg endda lidt færre Elever end Skolen paa Bogø; jeg tror, det blev oplyst, at Aalborg-Skolen havde 11 Elever og Bogø-Skolen 14. Men det var naturligvis ikke det ene afgørende for, hvilken af Skolerne der først skulde nedlægges. Det afgørende var, at Bogø-Skolen var den dyreste i Drift og havde langt det største Underskud og langt det største Tilskud pr. Elev, saa vidt jeg mindes et Tilskud, der var omtrent dobbelt saa stort som Aalborg-Skolens pr. Elev. Derfor blev Bogø-Skolen den første, der blev nedlagt i den Omgang. Men det er neppe nogen Overraskelse, at Regeringen nu møder med et Lovforslag om Nedlæggelse af Aalborg-Skolen. Naar vi ser hen til det Tilskud, Statskassen yder pr. Elev, og til det lille Antal Elever, Skolen har, og naar vi ser hen til Elevantallet i Forhold til samtlige Skoler i Landet, synes jeg, man maa være klar over, at denne Skole maa standse sin Virksomhed.

Vi har hørt og ogsaa læst, at det er Regeringens Hensigt at centralisere den Undervisning, der her er Tale om, og centralisere den meget stærkt, saaledes at der kun blev Tale om en enkelt Skole, f. Eks. i København, eller, som det ogsaa har været nævnt, to Skoler, Skolen i København og en Skole i Provinsen. Men dette har været en Misforstaaelse, og det glæ-

dede mig, at den højtærede Minister udtalte, at noget saadant var der slet ikke Tale om. Men Sagen er, at der ikke er Brug for 5 Skoler her i Landet af den Art som Skolen i Aalborg, og Grunden er den, at det Erhverv, som berøres af disse Skoler og denne Undervisning, Skibsfarten, i meget høj Grad er ændret i Løbet af Aarene, ændret saaledes, at før var der mange og mindre Skibe, medens der nu er færre og større Skibe, og derfor er der ikke Brug for saa mange Navigatører som for nogle Aar siden. Den Tid ligger ikke saa langt tilbage, da der var saadant noget som 20 Navigationsskoler her i Landet. Det er der slet ikke Brug for mere. Naar man ser hen til det Antal Elever, der undervises, bliver man klar over, at der ikke er Brug for nær saa mange Skoler. Det forekommer mig derfor baade af praktiske og økonomiske Grunde rigtigt, at man vedtager det foreliggende Lovforslag. Det drejer sig om en Besparelse paa, saa vidt jeg ved, 12 000—14 000 Kr. om Aaret, og dem kan der nok være Brug for andetsteds i de Tider, vi befinder os i. Jeg skal altsaa anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling.

Ellinger: Der er noget trist i, at disse smaa Skoler nedlægges, da det selvfølgelig i mange Tilfælde er baade billigere og bekvemmere saavel for Eleverne som deres paarørende, at de kan søge til Skoler ude omkring i Landet, og jeg vil ligesom den ærede sidste Taler haabe, at man ikke vil gaa for langt frem med Hensyn til Koncentrationen af denne Undervisning, selv om det naturligvis maa indrømmes, at det paa Grund af den Forandring, der er foregaaet med Navigationen og derfor ogsaa maa foregaa med Navigationsundervisningen, altid vil være muligt for større Skoler at give en mere tilfredsstillende Undervisning, for saa vidt som man jo der bedre kan tilvejebringe det nødvendige Materiel, opretholde det og ligeledes skaffe de bedste Lærere. Jeg er enig med den ærede første Taler (H. C. Andersen) i, at det egentlig havde været nok saa naturligt, om man i Fjor havde nedlagt Aalborg Navigationsskole og saa havde set Tiden lidt an med Hensyn til Bogø Navigationsskole, ihvorvel det er rigtigt, at den kostede mere pr. Elev end Skolen i Aalborg. Men dette laa vist navnlig i, at man fra Administrationens Side — det var jo en Kostskole — indrettede Kostskolen paa en Maade, som var lidet ønskelig, og utvivl-